

A feladatot kicsit általánosabban oldjuk meg. Legyen G a pozitív egészek egy véges részhalmaza, k pedig egy pozitív egész szám. A kérdés ekkor így fogalmazható meg: legfeljebb hány eleme lehet a G halmaz egy olyan H részhalmazának, amelyre igaz az, hogy egyetlen H -beli elem k -szorosa sincs H -ban.

Nevezzük alapszámoknak G azon elemeit, amelyek k -adrésze nincs G -ben. Ezekből az összes többi elemet is megkaphatjuk egy alkalmas k -hatvánnyal való szorzás eredményeként. Így olyan láncokat képezhetünk G -ben, amelyekben az első helyen alapszám áll, majd utána annak k -, k^2 -, $\dots$, k^l -szerese. Nyilvánvaló, hogy egy ilyen lánc két szomszédos eleme nem lehet egyszerre H -ban; sőt ez egyenértékű a H -ra megkívánt feltétellel. H akkor áll tehát a legtöbb elemből, ha minden láncból a lehető legtöbb számot tartalmazza.

Egy $2l + 1$ hosszúságú láncnál a 2. és 3., 4. és 5., $\dots$, $2l$. és $(2l + 1)$. számok közül egyet-egyet biztosan ki kell hagyni H -ból, vagyis legfeljebb $l + 1$ szám maradhat meg a láncból. Annyi viszont meg is maradhat: az 1., 3., $\dots$, $2l + 1$. Egy $2l$ hosszú láncnál az 1. és 2., 3. és 4., $\dots$, $(2l - 1)$. és $2l$. közül kell egyet-egyet kihagyni, azaz legfeljebb l maradhat meg, ami azonban el is érhető, például a 2., 4., $\dots$, $2l$. választásával.

Számoljuk meg, hány eleme van az így elkészített H -nak. A páros hosszúságú láncok elemszámát jelölje $l_1, l_2, \dots, l_s$, a páratlanokét $t_1, t_2, \dots, t_r$. Ekkor H elemeinek száma

$$|H| = \frac{l_1}{2} + \frac{l_2}{2} + \dots + \frac{l_s}{2} + \frac{t_1 + 1}{2} + \frac{t_2 + 1}{2} + \dots + \frac{t_r + 1}{2}.$$

Azonban G elemszáma

$$|G| = l_1 + l_2 + \dots + l_s + t_1 + t_2 + \dots + t_r,$$

azaz H elemszámára

$$|H| = \frac{l_1 + l_2 + \dots + l_s + t_1 + t_2 + \dots + t_r}{2} + \frac{r}{2} = \frac{|G| + r}{2}.$$

Tekintsük most eredeti feladatunkat, ahol $k = 10$, $G = \{1, 2, \dots, 100\}$. Határozzuk meg a láncokat:

- 1) az $1-10-100$ egy háromelemű lánc
- 2) a $2-20$; $3-30$; $\dots$ $9-90$ kételemű láncok összesen 8
- 3) a maradék $100 - 16 - 3 = 81$ szám egyelemű láncokat alkot.

Tehát $|G| = 100$, $r = 81 + 1 = 82$, azaz a kérdésre a válasz $\frac{182}{2} = 91$. Egy lehetséges H halmaz például az $\{1, 2, \dots, 100\} - \{2, 3, \dots, 10\}$.

Burcsi Péter (Pápa, Türr István Gimn., II. o. t) dolgozata alapján

Megjegyzés. Az általános esetre vonatkozó gondolatmenetben megadtunk egy H -t, amiről láttuk, hogy nincs nála több elemmel rendelkező és a feltételeket is teljesítő H' . Arról viszont szó sincs, hogy vele megegyező méretű H' ne létezhessen. A páratlan láncokból a kiválasztás egyértelmű, ám a páros láncoknál több lehetőség is van. Például a már leírt 2., 4., $\dots$, $2l$. helyett az 1., 3., $\dots$, $(2l - 1)$; vagy 1., 4., 6., $\dots$, $2l$. Általában egy $2l$ hosszú láncból $(l + 1)$ -féleképpen tehetjük ezt meg. Ennek bizonyítása történhet teljes indukcióval. Az $l = 1$ esetre nyilvánvaló: vagy az 1., vagy a 2. vehető. Vizsgáljuk n -ről $n + 1$ -re. Ha a $(2n + 1)$ -ediket választottuk, előtte már csak a $(2n - 1)$., $(2n - 3)$., $\dots$, 3., 1. lehet, ez 1 lehetőség. Ha a $(2n + 2)$ -iket választottuk, akkor az 1., 2., $\dots$, $2n$. közül az $l = n$ esetnek megfelelően $(n + 1)$ -féleképpen vehetők hozzá az elemek. Mivel a $(2n + 1)$., $(2n + 2)$. párból mindenképpen kellett egyet választanunk, azért ez az összes lehetőség, vagyis szám szerint $n + 2$, éppen amint állítottuk.